

การตั้งครรภ์เป็นจุดปรับเปลี่ยนในชีวิตครอบครัว มักก่อให้เกิดความเครียดและความวิตกกังวล แม้จะเป็นการตั้งครรภ์ที่ต้องการหรือไม่ก็ตาม การวิจัยเชิงสำรวจครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาการเปลี่ยนแปลงด้านจิตสังคมของสตรีมีครรภ์ในเขตปกครอง 4 จังหวัดภาคเหนือตอนบน กลุ่มตัวอย่างเป็นสตรีมีครรภ์ที่ใช้บริการฝากครรภ์ในแผนกฝากครรภ์ของโรงพยาบาลรัฐบาล จำนวน 1,525 ราย เครื่องมือที่ใช้ในการรวบรวมข้อมูลคือ แบบบันทึกข้อมูลส่วนบุคคลและแบบสอบถามภาวะจิตสังคมระหว่างตั้งครรภ์ วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้สถิติเชิงพรรณนา และสถิติทดสอบที่

ผลการวิจัยพบว่า สตรีมีครรภ์เขตเมืองและเขตชนบท มีค่าคะแนนเฉลี่ยการเปลี่ยนแปลงด้านจิตสังคมโดยรวมอยู่ในระดับดี เมื่อเปรียบเทียบค่าคะแนนเฉลี่ยแต่ละไตรมาสระหว่างกลุ่มเขตเมืองและเขตชนบท พบว่า ในไตรมาสที่ 1 กลุ่มเขตเมืองมีค่าคะแนนเฉลี่ยด้านสัมพันธภาพกับทารกในครรภ์สูงกว่ากลุ่มเขตชนบทอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($P < .05$) ไตรมาสที่ 2 กลุ่มเขตเมืองมีค่าคะแนนเฉลี่ยโดยรวม ด้านการยอมรับการตั้งครรภ์ และด้านสัมพันธภาพกับทารกในครรภ์สูงกว่ากลุ่มเขตชนบทอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($P < .05$) ไตรมาสที่ 3 กลุ่มเขตเมืองมีค่าคะแนนเฉลี่ยด้านความสำเร็จในบทบาทการเป็นมารดาต่ำกว่ากลุ่มเขตชนบทอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($P < .05$)

ผลการวิจัยครั้งนี้สามารถนำไปใช้เป็นข้อมูลพื้นฐานในการวางแผนส่งเสริมภาวะจิตสังคมระหว่างตั้งครรภ์ทุกด้านให้ดีขึ้น เพื่อเป็นการส่งเสริมสุขภาพและความผาสุกของสตรีมีครรภ์และบุตร

Pregnancy, whether desired or not, is a turning point in a family's life, and is thus accompanied by stress and anxiety. The purpose of this survey research design was to investigate psychosocial changes of pregnant women in four provinces of Upper Northern Thailand. The subjects were 1,525 women who attended prenatal clinics at government hospitals. The instruments employed were a Demographic Data Recording Form, and the Psychosocial State During Pregnancy Questionnaire. The data were analyzed using descriptive statistics and independent t-test.

The results revealed that the total mean scores of psychosocial changes during pregnancy of urban and rural pregnant women were a good level. The results also showed that the mean scores of psychosocial changes of pregnant women in each trimester were comparable between urban and rural participants. In the first trimester, the mean score on the aspect of the relationship with the fetus of the urban pregnant women was significantly higher than the rural pregnant women ($P < .05$). The second trimester revealed the total mean score and the mean scores on aspects of acceptance of pregnancy, and relationship with the fetus of the urban pregnant women were significantly higher than the rural pregnant women ($P < .05$). The third trimester showed the mean score on the aspect of maternal role attainment of the urban pregnant women was significantly lower than the rural pregnant women ($P < .05$).

The findings could be used as a foundation for developing guidelines for planning the enhancement of all aspects of a woman's psychosocial state during pregnancy, and the promotion of health and well being of pregnant women and their offspring.